

H.M. Dronning Margrethe II's nytårstale

Taler

H.M. Dronning Margrethe II

Dato

31. december 1986

StedChristian 9. Palæ,
Amalienborg

For mere end 100 år siden skrev H.C. Andersen sit eventyr 'Tolv med posten' om årets tolv måneder, der kommer rejsende, viser deres pas og bliver lukket ind. 'Når et år omme,' slutter han, 'skal jeg sige dig, hvad de tolv har bragt - dig, mig og os alle sammen. Nu ved jeg det ikke, og de ved det heller ikke selv - for det er en underlig tid, vi lever i.'

På ny er 12 måneder gået - 365 dage. Vi har lært året 1986 at kende - glædet os over meget, ladet os oprøre af andet, men også henter trøst. Det er blevet lidt slidt, det gamle år, men det er fortroligt. Vi har vænnet os til det.

Alligevel kommer mange af os nok til at mindes 1986 som året, der for alvor viste os, hvor voldsomt, ja katastrofalt mennesket kan gribe ind i naturen. Forureningen er rykket os nær ind på livet, og konsekvenserne kan virke næsten uoverskuelige. Vi får let deri fornemmelse, at vi selv intet kan stille op; at det 'de andre', 'de store', der laver ulykkerne og bare lader stå til.

Men lad os lige standse op her. Er det virkelig rigtigt, at vi intet kan stille op? Passer det, at det kun er 'de andres' skyld?

Begynder det hele ikke netop med os selv?

Vi har igennem snart mange år gradvis og umærkeligt vænnet os til at have et helt andet forhold til ting, end man havde i tidligere generationer. De ting, vi bruger, og som omgiver os med i dagligdagen, forældes hurtigere. Der stilles ikke længere de samme krav til holdbarheden som tidligere, og vi kasserer og skifter ud som aldrig før.

Det er udviklingen, siger vi; og udviklingen har også givet os mange goder og fordele, som vi ikke skal kaste vrag på.

Men det er vigtigt, at vi viser omtanke, og at vi ikke lader 'smide-væk-mentaliteten' løbe af med os, så at vi glemmer at vise respekt og omsorg for de værdier vi har fået betroet.

'Det er også dit tog', hedder det på en af plakaterne i kampagnen for at komme hærværket i togene til livs. Og det er så sandt, som der er sagt. Det er, som om nogle tror, at det ikke gør noget, når det kun går ud over det offentlige - det er også os. Vort samfund er ikke andet end dig og mig og os alle sammen.

Vi kan på samme måde sige: Det er også din natur; 'det er også dit land'.

Vi har et dejligt land. Men har vi ikke alle oplevet at komme tilbage til et kendt og skattet sted og ærgre os over, at der ikke længere er så rent og friskt, som vi synes, der burde være? Hvad mon det kommer af? Er det mon, fordi vi har taget det for selvfølgeligt - fordi vi ikke forstår, at vi hver især skal passe på det?

Vi smider et lille stykke papir - hvad gør det? Men når der først ligger 100 små, krøllede stykker papir - og meget andet - så er det ikke så uskyldigt mere, så er det noget griseri - så er forureningen begyndt.

Vi er ved at forstå, at de ydre omgivelser er en del af den arv, vi skal forvalte, at også de naturgivne værdier skal gives videre til næste generation. Men det er ikke nok, at vi er opmærksomme på rammerne. Kernen i vor kulturarv er respekten for det enkelte menneske og viljen til at række en hjælpende hånd til den, der har hjælp behov. Det har vi lært fra barnsben, og vi har prøvet at indrette vort samfund efter det; men er det ikke ved at blive for koldt, for automatisk? Er der ikke en tendens til, at vi viser for megen respekt og for lidt omsorg, tager for lidt hensyn - menneskeligt hensyn?

Hvis 1987 kunne blive det år, hvor vi blev mere bevidste om betydningen af at vise hensyn - både i vort forhold til hinanden og til vore omgivelser - så kunne vi sige, at vi havde gjort god brug af det gamle år.

Hvert årsskifte er som en streg på tidens lange målebånd - et mærke, som er fælles for os alle; men desuden sætter hvert enkelt menneske og hver familie sine mærker, som gør året uforglemmeligt.

Kronprins Frederiks 18 års fødselsdag blev sådant et mærke - for ham selv, for hans forældre og hele hans familie; men desuden blev det en mærkedag, som mange mennesker landet over tog del i. Jeg ved, at det gjorde et stort indtryk på ham selv; men for min mand og mig blev det også en dag, som vi ikke glemmer. Jeg vil gerne her i aften takke for al den opmærksomhed, som blev vist os. Jeg vover at tro, at så mange deltog i begivenheden, fordi det i enhver familie er noget særligt, når børnene bliver voksne, når de tager fat på det ansvar, der lægges på enhver os i vort voksne liv. De flyver fra reden, siger vi; men samtidig ved vi fra os selv, at vort hjem og vores familie slipper vi aldrig helt, fordi den er en del af os selv. Det kan være et pres, som man kan dele med hinanden, både når det går op, og når det går ned.

Hvert nytår plejer jeg at sende mine hilsener til de danske uden for landets grænser, idet jeg håber, at de bag mine ord også vil mærke alle andre hilsener og tanker, som går fra os i Danmark til dem derude, nær eller fjern. Enhver vil sikkert kunne forstå, at denne nytårsaften er noget særligt for mig, og når jeg sender mine ønsker og hilsener, må jeg også tilføje: Godt nytår, Joachim.

Der er langt fra Danmark til Færøerne og Grønland - afstandene er store, forskellighederne mange; men de bånd, der knytter os sammen i rigsfællesskabet, styrkes af de varme følelser, vi nærer for hinanden. Jeg ønsker et godt nytår for Færøerne og Grønland - for de to landsstyrelser, for der arbejder, der gøres i Lagting og Landsting, og for alle, der bebor de egne, som nok er fjerne men som har givet mig og min familie så mange uforglemmelige oplevelser.

Vort moderne samfund er kompliceret og sårbart på mange måder. Det kan kun fungere, når uendeligt mange dele, store som små, griber ind i hinanden, afpasser sig efter hinanden. Det består af os hver især, men samtidig af større enheder, der hver har sine opgaver at løse. Til alle de mange, der er med til at holde hjulene i gang, til at værne om vor fred og frihed og daglige velfærd, vil jeg gerne bringe en tak for året, der gik, og samtidig ønske et godt nytår.

Vi kan lægge det gamle år bag os, men vi kan ikke glemme det. Det er blevet fortid, men det skal ikke være en død vægt, vi må slæbe med os. Det skal blive en del af vores erfaring, som vi kan bruge, medens det nye år lægger dag til dag.

Om få timer begynder det nye år. Gid det må bringe os alle meget godt og glædeligt; måtte vi forskånes for ufred og ulykker og hver især finde trøst, når vi

har det behov.

Et godt nytår ønsker jeg for alle.

GUD BEVARE DANMARK

Tags

Kongehuset, Nytårstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dronningens-nytaarstale-1986>